

23-02-2024

Geachte Minister voor Medische Zorg, Beste mevrouw Dijkstra,

Graag reageer ik als behandelaar binnen de specialistische GGZ op de voorgestelde wijziging van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg. De beoogde vereenvoudiging van de beroepenstructuur juich ik van harte toe en graag spreek ik ook waardering uit voor de grote inzet die hiertoe gedaan is. Tegelijkertijd maak ik mij op onderdelen grote zorgen over het effect van deze wetswijziging op de zorg van de cliënten.

Aanleiding

De aanleiding tot deze voorgestelde wijziging waren de afspraken gemaakt in het Bestuurlijk Akkoord Geestelijke Gezondheidszorg 2019-2022 (HLA ggz). Daarin werd vastgelegd dat de beroepsverenigingen met een voorstel moest komen voor het *“ontwikkelen van een samenhangende, duurzame en transparante beroepenstructuur voor psychologische en pedagogische zorg waarin de juiste professional op de juiste plaats de juiste zorg verleent.”* Het *“resultaat moet zijn: meer helderheid over relevante, beschikbare beroepsbeoefenaren voor patiënten, verwijzers en professionals werkzaam binnen de psychologische en pedagogische zorg.”* (pagina 10).

Proces: Kennis en expertise onbenut gelaten

Een groot deel van de beroepen werkzaam in het veld is niet vertegenwoordigd in de werkgroep die zich met dit wetsvoorstel bezig heeft gehouden. Daarmee is belangrijke kennis en expertise onbenut gebleven bij de totstandkoming van dit wetsvoorstel. Beroepsgroepen als systeemtherapeuten, orthopedagogen, basispsychologen en bijvoorbeeld BIG geregistreerde Orthopedagogen-Generalist worden in de beroepenstructuur niet genoemd. De nu voorgestelde structuur suggereert dat nu enkel de 2 nieuwe BIG beroepen psychologische zorg kunnen en mogen bieden. Ook dit maakt alles alleen maar onduidelijker, want er is zo'n mooie diversiteit en variëteit aan andere hulpverleners werkzaam in het veld. Ik vraag me af of de werkgroep die zich nu heeft beziggehouden met het vraagstuk voldoende in contact staan met het bredere werkveld? Deze beroepenstructuur is niet een breed gedragen oplossing, zoals wel gesuggereerd wordt.

Doelen HLA ggz worden niet bereikt met dit wetsvoorstel

Met het huidige wetsvoorstel worden de doelen geenszins bereikt. De psychologische en pedagogische zorg kent twee basisberoepen (artikel-3 wet BIG): de GZ-psycholoog en de Orthopedagoog-Generalist. Zij bieden naast elkaar hoogwaardige zorg aan mensen met geestelijke gezondheidsproblemen en aan mensen die zich in een afhankelijkheids-, of opvoedrelatie bevinden. In het huidige wetsvoorstel wordt uitsluitend de beroepenstructuur van de psychologische zorg geschetst, zonder enige referentie naar, of afstemming met, de pedagogische zorg. Daarmee wordt deze belangrijke pedagogische zorg veronachtzaamd en komt dit wetsvoorstel niet tegemoet aan de beoogde transparantie, samenhang en duurzaamheid van de psychologische en pedagogische zorg, zoals afgesproken in het Bestuurlijk Akkoord.

Met het huidige voorstel wordt zelfs het tegendeel bereikt. De naamswijziging van het BIG artikel-3 beroep GZ-psycholoog naar Gezondheidszorgpsycholoog-Generalist leidt tot een naam die zeer sterk lijkt op het aanpalende artikel-3 BIG beroep Orthopedagoog-Generalist. Daarmee wordt geen helderheid, maar juist verwarring gecreëerd. Een gezamenlijk geformuleerde beroepenstructuur waarin duidelijk zou zijn opgenomen waar deze beide generalistische basisberoepen aan elkaar grenzen, complementair zijn en zich van elkaar onderscheiden, zou deze verwarring kunnen wegnemen.

Wanneer ik het als jeugd-behandelaar specifiek voor de jeugdhulp bekijk, blijkt het bovendien strijdig met belangrijke doelen van de Jeugdwet, zoals het gebruik maken van de eigen kracht van jongeren, ouders en hun netwerk, maar ook het bieden van samenhangende hulp. Psychologische en pedagogische zorg moeten hand in hand gaan om kinderen, jongeren en hun gezinnen de zorg te bieden die bij hen past.

Kortom, het huidige wetsvoorstel draagt niet bij aan de beoogde helderheid voor cliënten, verwijzers en professionals en staat bovendien de doelen van de Jeugdwet in de weg.

Daarom adviseer ik het volgende:

- Bouw een extra processtap in om de kennis en expertise van bijvoorbeeld systeemtherapeuten, orthopedagogen, basispsychologen en BIG geregistreerde Orthopedagogen-Generalist alsnog te benutten;
- Geef de beroepsverenigingen voor psychologische en pedagogische zorg de opdracht gezamenlijk te komen tot een voorstel voor *samenhangende, duurzame en transparante beroepenstructuur voor psychologische en pedagogische zorg* dat voldoet aan de gemaakte afspraken;
- Ga in de wetswijziging uit van een beroepenstructuur waarin de twee generalistische basisberoepen GZ-G en OG opgenomen zijn, ze elkaar raken, complementair zijn en zich van elkaar onderscheiden, eventueel aangevuld met een specialisme voor beide generalistische basisberoepen;
- Richt een overzichtsregister in voor de psychologische én pedagogische zorg om transparantie voor cliënten, verwijzers en professionals te vergroten.

Met hartelijke groet,

Esmée Top,
Behandelaar specialistische (jeugd) GGZ